

Bero-beroan

Hiru eleko eredia 40 ikastetxetan

ISABEL CELAÁ Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailburuak aurkeztu du Eusko Legebiltzarrean hiru eleko eredia. Lehendik ere bagenekien asmo hori zutela eta orain zehaztasun gehiago eman dute. Laster deialdia luzatuko die Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko ikastetxe publiko eta hitzartuei, nahi izanez gero hiru urteko esperientzia pilotuan parte hartzeko. Izena emandako guztietatik berrogei aukeratuko dituzte, Lehen Hezkuntzako 4. mailakoak eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 1. mailakoak. 2.000 ikasle inguruk hartuko dute parte. Lehen

Hezkuntzakoak hizkuntza bakoitzean (euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez) gutxienez bost orduz arituko dira eta Bigarren Hezkuntzakoak gutxienez sei orduz.

A, B eta D ereduetako ikasleek nolako euskara maila duten jakiteko ikerketaren berri izan genuen. Emaitzak ez ziren pozez zoratzekoak. Ikasleek nola eta nolakoa ikasiko dute euskara eredu berri horretan? eta gaztelania eta ingelesa?

Rith 2010

IRLANDAN lehendabiziko aldiz Korrika egingo dute martxoaren 9tik 17ra bitartean. Belfasten abiatu da, 1.600 kilometro egingo ditu, 250 herritatik

pasako da eta Galwayn amaituko da. Gaelikoaren aldeko ekimen hau bi urtean behin egiteko asmoa dute.

Baionako Udala eta EPPren hitzarmena

2010-2012 aldirako luzatu dute Baionako Herriko Etxeak eta Euskararen Erakunde Publikoak euskara sustatzeko hitzarmena. Jean Grenet Baionako auzapezak hitz hauek esan zituen: "Nahi nuke hizkuntza gutxiagotuei buruzko lege bat bozkatzea. Oraingoz giltzapean dago hori, erreforma asko abian direlako. Alabaina, ez gara kikilduko eta berriz gaia mahai gaineratzen saiatuko gara".

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz:
www.argia.com/harpidetza_haria.php

TALAIAN

Emakumeak Martxan Euskal Herrian

Martxoaren 13a bitartean Emakumeen Mundu Martxa Euskal Herrian zehar ere ibiliko da, emakumeen eskubideak aldarrikatuz. Euskal Herriko elkarte feministek bat egin dute munduko berrogei herritan ibiliko den Emakumeen Munduko Martxarekin. Iruñetik abiatu da eta bertan bukatuko da larunbatean. Aurten ondokoa errebindikatuko dute: lan baldintza kaxkarrak ez izatea, emakumeen aurkako bortizkeria ezabatzea, ugalketa eta sexu eskubidea, eta elikagaien subiranotasuna.

Orrialde honetatik emakumeek jasaten duten soldata desberdintasuna nabarmendu nahi dugu. Espainiako Estatuan egindako azken azterketaren arabera, emakumeek irabazten duten batez besteko soldata gizonen jaso-tzen dutena baino %26,3 gutxiago da. 2007ko datuen arabera, emakumeen urteko batez besteko soldata 16.943 eurokoa izan zen eta gizonena 22.780 eurokoa. Europar Batasuneko soldata arrakala handienetakoa da, Batasuneko batez bestekoa %17koa baita. Desberdintasun horren jatorriak bi dira, batik bat: emakumeek lan baldintza kaxkarragoak dituzte eta aldi baterako kontratuak (emakumeetan %25 eta gizonetan %17). Lanaldi partzialeko kontratuen %80 baino gehiago emakumeenak dira. Gainera, pobrezia, langabezia, prostituzioak eta sexu esklabotzak emakume izena dute.

Emakumeen eskubideak errespetatzeko, besteetan bezala, politika aktiboak egin behar dira. Administrazioek eta gobernuek, alderdi politikoek, enpresariak, sindikatuek, erakundeek, eskolek, unibertsitateek, herritarrek, norberak bere ahalegina egin beharko du urtero emakumeen nazioarteko eguna beharrezkoa izan ez dadin. Horrek esan nahiko luke emakumeak gizonen pareko eskubideak lortu dituela.

Juan Mari Arregi

BAHEA

Iñaki Arrutik gipuzkoaeuskara.net-en esanak: "Zergatik euskara EAEn ofiziala dela 30 urte baino gehiago bete direnean Gipuzkoako gazte guztiek gidabaimena gaztelaniaz ateratzen dute? Nahi dutelako? Zenbatek? Euskaraz gai ez direlako? Zenbatek? Euskaraz ezin delako? Zenbatek? (...)

Nik gaztelaniaz atera nuen orain hogeita bost bat urte. Nire ilobak orain atera du, gaztelaniaz hark ere (bi mila euro inguru ordainduta). Euskaraz ateratzeko eskubidea izan, biok izan dugu, aukera normalizatu, ordea, ez nik orain hogeita bost urte, ez nire ilobak orain bost hilabete.

Ikasketa ereduaren aukera modan ez dagoen garai honetan, niri autoeskolatan D eredia zabaltzea eta sustatzea legalki beharrezkoa eta linguistikoki lehentasunezkoa iruditzen zait. Baina nola?

Aukera bat Espainiako Estatuari egiten uztea da. Bera da aukera naturalena (bere eskumena delako) eta gertatzeko probabilitate gutxi duena (azken 30 urte hauetan egin duenari jaramon eginez). (...)

Bigarren aukera bat, Gipuzkoan gidabaimena euskaraz ateratzearan aldeko plataforma sortzea izan liteke. Hori ere aukera bat da".

Nafarroa Bai-ko korapiloa

MARTXOAREN 15EAN bukatuko da Aralarrek NaBai-ko beste alderdiei emandako epea. Egun horretarako EAk, EAJk eta Batzarrek erantzun beharko diote Aralarri honek koalizioaren egitasmoei buruz egindako proposamenari buruz. Gainerako alderdiek protagonismoa leporatu diote Aralarri, bereziki EAk. Aralarrek, ostera, NaBai-ren programa politikoa orain arte baliagarria izan dela, baina aurrerantzean zehaztu egin behar dela dio, batez ere ezkerreko zutoinak finkatuz, bestela koalizioa edukiz ustuta geratuko dela.

Aralarreko Nafarroako koordinatzaile Txentxo Jimenezek argi aipatu zuen iragan igandean *Diario de Noticias*-en egindako elkarrizketa batean: "Erabakia hartu gabe dago, baina gaur gaurkoz ez dago 2007koaren gisako konpromisoa sinatzeko baldintzarik, koalizioko beste alderdiek ez dute horretarako aldarerik. Gerta liteke, beraz, NaBai ez egotea hauteskundeetan".

Beste alderdiek adierazi dutenez, dagoeneko erantzun diote Aralarren proposamenari. Jimenezek, aldiz, agiri gisa ez dutela ezer jaso zehazten du aipatu elkarrizketan, salbu eta EAJren aldetik.

Zer gertatuko da, hortaz, martxoaren 15aren biharamunean? Aralarrek nekez bete ahal du bere mehatxua, inork ez luke ulertuko eta gainera Jimenezek elkarrizketa horretan argi adierazi du ez duela hala egingo, nahiz eta tituluak eta barruko lerroen arteko informazioak ez duen argi uzten noiz argituko den: tituluak dio "udarako oporren aurretik" eta barruko lerroek "oporretarako jakingo dela", eta martxoaren 15eko ondorengo oporrak Aste Santukoak dira, apirilaren hasieran.

INIGO URIZ / ARGAZKI PRESS

NaBai-ren ohiko barne egoerak ez du laguntzen oraingo egoera txukun gainditzen, baina Batasunaren egoera berriak ere eragin zuzena du NaBairen krisi honetan.

EAk zein Aralarrek NaBai-n sartzeko gonbitea egin diote Batasunari, baina Batzarrek eta EAJk adierazi dute jada haiek ez leudekeela hor, une honetan ez dagoelako horretarako baldintzarik. Batasunak ere molde askotan eta sarri adierazi du NaBai-ren proiektuarekiko arbuioa.

ORDUAN ZER? Ezkerreko ikuspegia modu zabalean hartuta eta perfil abertzalea uztartuta, badirudi logikagoa litzatekeela Batasuna, Aralar eta EAk koalizioa osatzea. Hau da, 1999ko EH, baina EAekin eta Batzarrekin gabe, honek halakorik ez duelako nahi. Maiatzeko greba orokorra eta beste ekimen batzuetan ere –Bilboko urte bukaerako presoen eskubideen aldeko manifestazioa, adibidez,– hiru indar politiko horiek aritu izan dira jada elkarrekin.

Baina, bestetik, Batasuna eta Aralarren arteko harremanak tarte gutxi uzten du halako aukera baterako. Bien

iraganean baino, herritarren nahietan oinarrituko balira beste kontu bat litzateke, baina ez da politikariei eska dakiekeen gauza errazenetakoa.

Alderdien sigla eta ika-mikez gain, badira bestelako ardatz nagusiak balizko koalizioen eraketari begira. Bi erpin berehala ageri dira: bat, ezker abertzale historikoaren estrategiak Hegoalde osoa hartuko du edo onartuko du behingoz EAEk egin dezakeela bere bidea eta Nafarroak berea? Hau da, posible litzateke ezker abertzaleak eta EAk EAEn formula bat aurkeztea eta Nafarroan bestelakoa bideratzea?

Bi, zertarako koalizioa? Zein helburu politiko nagusirekin? 2007koa argia izan zen, UPN Nafarroako Gobernutik ateratzea eta beste alternatiba bat eratzea. Eta horrekin, abertzaleak oinarri ziren koalizio batek Nafarroan inoiz lortutako emaitzarik onena eskuratu zuen NaBaik, ia 78.000 boto eta 12 eserleku Nafarroako Legebiltzarrean.

Abertzaleek, beraz, argitu beharko dute ea orain ere UPN kanporatzea izan behar duen lehentasun nagusia edo indar metaketa soberanistaren nazio helburuei lehentasuna eman behar zaien. Eta, gainera, hori erabaki UPNren eta PPren zatiketarako UPNren hautagaitza inoiz baino ahulago uzten duenean.

Edozein modutan, hipotesi hauek guztiak ezker abertzale historikoa hauteskundeetan egoteko aukerarekin eginak dira. Inork ez daki zer gertatuko den azkenean, baina denbora gutxi geratzen dela bai, eta ez dirudi PP eta PSOE bide hori erraztekoan direnik. Aitzitik, hori galarazteko PP prestatzen ari da jada Alderdien Legearen erreforma. PSEri eta PPri egungo Jaurlaritzako operazioa diputazioetan errepikatze baliu badie zertarako aldatu ezer?